

7. Кубрякова Е. С. О понятии парадигмы в формообразовании и словообразовании / Е. С. Кубрякова, П. А. Соболева // Лингвистика и поэтика. – М. : Наука, 1979. – С. 5–23.
8. Мучник И. П. Категория рода и ее развитие в современном русском литературном языке / И. П. Мучник // Развитие грамматики и лексики русского языка. – М. : Наука, 1964. – С. 39–83.
9. Прокопович Н. Н. Словосочетание в современном русском литературном языке / Николай Николаевич Прокопович. – М. : Просвещение, 1966. – 400 с.
10. Русская грамматика. – М. : Наука, 1980. – Т. 1. – 783 с.
11. Складская Г. Н. Толковый словарь современного русского языка конца XX века : языковые изменения конца XX столетия / ИЛИ РАН / Г. Н. Складская. – М.: Эксмо, 2001. – 1133 с.
12. Словарь русского языка : в 17-х т. – Изд. 2-е. – М. : Русский язык, 2005. – 234 с.
13. Устищенко И. А. Ономастологический аспект семантической конденсации / Ираида Александровна Устищенко // Лексикология, семасиология. – Белгород : Изд-во БелГУ, 2001. – С. 19–25.
14. Чельцова Л. К. Лексикографические варианты форм числа / Л. К. Чельцова // Литературная норма и вариативность. – М. : Наука, 1981. – С. 114–137.

Аннотация

В статье определена специфика словообразовательных парадигм универбов, зафиксированных на четырех ступенях деривации и состоящих из субстантивных блоков. Исследуются словообразовательные парадигмы универбов с одним и тем же словообразовательным значением, но по-разному маркированными в стилистическом, лексико-грамматическом и грамматическом отношении.

Ключевые слова: суффиксальные универбы, словообразовательные парадигмы, глубина словообразовательной парадигмы, протяженность словообразовательной парадигмы.

Анотація

У статті визначена специфіка словотворчих парадигм универбов, зафіксовані на чотирьох ступенях деривації та складаються з субстантивних блоків. Досліджуються словотворчі парадигми универбов з тим самим словотворчим значенням, але по-різному марковані у стилістичному, лексико-граматичному та граматичному відношенні.

Ключові слова: суфіксальні універби, словотворчі парадигми, глибина словотворчі парадигми, довжина словотворчі парадигми.

Summary

The specificity of word-forming paradigms of the univerbs, which are fixed on four levels of derivation and consist of substantial blocs, is defined in the article. Word-forming paradigms of the univerbs which have the same word-forming meaning, but are differently marked in stylistic, lexico-grammatical and grammatical relation are being investigated.

Keywords: suffixal univerbs, word-forming paradigms, depth word-forming paradigms, length word-forming paradigms.

УДК 821.161.2–1:811.161.2'38

Цівун Н.М.,
старший викладач,
Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова

ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ МОВОТВОРЧОСТІ МАКСИМА РИЛЬСЬКОГО

Кожен письменник по-своєму моделює світ, згідно із власним життєвим досвідом, світоглядом, зі своєю системою цінностей. Науковці, зокрема Л.І. Мацько, С.Я. Єрмоленко, Л.О. Ставицька та ін., наголошують на тому, що від творчої особистості письменника, його ідейно-естетичної концепції, світобачення залежить образна система, архітектоніка твору, нахил до вибору й організації тих чи інших мовних засобів, внутрішня художня трансформація їх у тексті. Відповідно до таких чинників формується *індивідуальний стиль* письменника, що “збагачує не тільки художній стиль, а й літературну мову загалом” [12, 255].

В умовах сучасного українського відродження посилився інтерес до поглибленого вивчення мови українських письменників-класиків ХХ століття. Мова творів Максима Рильського – один з найкращих зразків сучасної української літературної мови, для збагачення якої поет доклав немало зусиль. Учені, які присвятили життєвому і творчому шляху Максима Рильського монографічні дослідження (С.К. Басикало, В.М. Борщевський, І.О. Ільєнко, С.А. Крижанівський, Л.М. Новиченко), відзначають, що життя поета, – увінчане не тільки найвищим лауреатством, а й пересипане колючими тернами, – взірець служіння Україні, своєму народові. Водночас ім'я Максима Рильського сучасні мовознавці (К. Бойко, С. Єрмоленко, Н. Сидяченко, Л. Ставицька), поєднують з означенням *гранослов*. Оскільки, на думку вчених, рідне слово він гранував, шліфував, вигострював і в оригінальній, і в перекладацькій творчості і в праці вченого-лексикографа. Роздумуючи над особливостями творчості Максима Рильського, дослідники відзначають, що художня практика поета, як і його однодумців – М. Зерова, П. Пилиповича, М. Драй-Хмари, О. Бургардта – засвідчила процес “врощування” знаків античної, біблійної, західноєвропейської культур в українську мовну картину світу. На жаль, на мовній творчості Максима Рильського, незважаючи на глибоку закоріненість поетового мислення у культурну традицію, позначилася й переломна доба. Розмови про каліцтво митців державою стали можливі лише у кінці ХХ століття. Вимагаючи від митців “на словах повноцінної художньої творчості, влада все робила для того, аби позбавити його внутрішньої свободи. А без такої свободи чесна й сумлінна робота неможлива”. Адаже “художник не може бути, як усі, інакше він не художник”. У цілому “творець – інакомислячий за своєю природою. Він мусить мислити інакше!” Оскільки “інакомислення – основа і рушій творчості”. Сьогодні “багато мовиться про непоправні втрати літератури. Але більше у плані загальному та біографічному. І дуже рідко простежується, як ці деформації відбилися на творчості конкретного автора” [1, 193].

Текстотворча майстерність Максима Рильського привертала і привертає увагу багатьох дослідників упродовж майже століття (перша збірка “На білих островах” побачила світ восени 1910 року). Це зумовлено тим, що Максим Рильський – це поет “вишуканих класичних взірців, майстерний перекладач з досконалим знанням кількох мов, мовознавець, що глибоко закорінений у народну культуру, етнограф, фольклорист і мовник, що почав трудовий шлях сільським учителем української мови та літератури” і великий вчений-лінгвіст [13, 312]. **Мета**

статті – здійснення огляду та узагальнення наукових досліджень мовотворчості Максима Рильського.

Актуальність зумовлена потребою поглибленого вивчення на нових засадах мови творів одного з найвизначніших українських поетів ХХ століття. Так, у монографічному дослідженні “Поетична мова Максима Рильського” І.К. Білодід зосереджує увагу на найпоказовіших, з його погляду, особливостях ідіостилу письменника. Вчений робить спробу комплексного вивчення фонетичних, морфологічних, синтаксичних ознак словесної майстерності письменника. З-поміж головних засобів творення індивідуального стилю поета І.К. Білодід визначає ритміко-інтонаційне членування тексту, використання різнотипних синтаксичних одиниць, оскільки “питання синтаксису, стилістичного використання багатоманітних синтаксичних структур для увиразнення, підкреслення певного змісту, ідеї твору, створення мовної естетичної тональності посідають одне з найвизначніших місць” [2, 141] у поетичній творчості Максима Рильського. Мовознавець не обмежується студіюванням мовотворчості поета лише на рівні синхронії, а правомірно враховує і дані діахронії, розглядаючи його мовлення у контексті історії української віршованої мови ХХ ст. Особливо цікавими є спостереження І.К. Білодіда щодо інтертекстуальної взаємодії – впливів поетичної творчості українських і зарубіжних авторів на формування мовної особистості Максима Рильського.

Г.М. Колесник у монографії “Слово крилате, мудре, пристрасне (Лексична синоніміка поетичної мови М.Т. Рильського)”, керуючись методологічним принципом про системність синоніміки, досліджує семантико-стилістичний потенціал синонімів (іменникових, прикметникових, дієслівних) з урахуванням контекстуальної репрезентації у поетичному мовленні Максима Рильського. За спостереженнями ученого, дієслівна та прикметникова синоніміка характеризується наявністю “різноманітних відтінків предметно-логічного змісту, іменникові синоніми різняться один від одного головно емоціонально-стилістичним забарвленням” [10, 113]. Крім того, мовотворчість поета цікавить Г.М. Колесника і в аспекті її співвіднесеності зі словесно-художньою спадщиною Тараса Шевченка. Спираючись на результати аналізу досліджуваного матеріалу, науковець відзначає засвоєння Максимом Рильським синоніміки Тараса Шевченка, його крилатих висловів, окремих стилістичних фігур.

У плані вивчення мовних засобів поетичного тексту Максима Рильського цікавою є праця А.П. Супрун “Семантико-стилістичні особливості фразеологічних одиниць (на матеріалі поетичних творів М. Рильського)”. Авторка досліджує найхарактерніші семантико-функціональні групи фразеологічних одиниць, зокрема розмовні, книжні, просторічні, у поетичних творах українського письменника. Дослідниця вважає, що творча манера Максима Рильського проявляється “в індивідуальних способах стилістичного використання і контекстуального перетворення фразеологічних одиниць, які зазнають у його текстах різноманітних оказіональних трансформацій” [16, 15]. При цьому у дослідженні зазначається, що

оказіональні перетворення завжди стилістично мотивовані і залежать від особливостей контексту їхнього вживання.

Особливості поетичних стилів митців через призму їх ключових образів розглядаються у дисертаційному дослідженні К.С. Буркута “Зіставно-порівняльна характеристика словесно-образних систем О. Олеся, П. Тичини, М. Рильського” [4]. Серед доміантних образів лірики Максима Рильського періоду 1910–1929 рр. автор виділяє ключові лексеми *серце* (167), *земля* (114), *день* (107), *душа* (92), *пісня* (88), *сонце* (87), *рука* (84), *слово* (78), *небо* (74), *очі* (73), а також розглядає особливості функціонування образних конструкцій, складниками яких є наведені субстантиви. Крім того, визначаються специфічні риси ідіостилу митця (через призму аналізу вказаних стилем), а також ті семантичні блоки, з якими співвідносяться наскрізні образи поетичного світу Максима Рильського. К.С. Буркут проводить у дослідженні компаративний аналіз словесних образів *серця, душі, землі, сонця* у ліриці О. Олеся, П. Тичини, М. Рильського. Зауважимо, що компаративістські студії у лінгвістиці, як і у літературознавстві, залишаються на часі.

Досліджуючи термінологічну лексику у мові поезії, В.Л. Карпова використовує матеріали поетичних текстів П. Тичини, М. Рильського, В. Сосюри, М. Бажана, А. Малишка та ін. У монографії “Термін і художнє слово (Термінологічна лексика у мові сучасної української поезії)” вчена розглядає вмотивованість вузькоспеціалізованої лексики у мові поезії. За спостереженнями В.Л. Карпової, Максим Рильський використовує у своїх поетичних творах не тільки загальновідомі терміни, значення яких не потребує спеціального роз'яснення, але й терміни більш вузького вжитку (літературознавства та критики, садівництва та ботаніки, мисливства, рибальства), “вдаючись до різноманітних засобів розкриття їх змісту аж до прозових, не введених в поетичний текст, роз'яснень у виносках включно”. Дослідниця відзначає, що терміни виступають у творах здебільшого у прямому значенні, а до переносного використання термінів поет “вдається лише тоді, коли пряме, безпосереднє значення терміна розкрито повністю”. Підсумовуючи, В.Л. Карпова робить висновок, що майстерність Максима Рильського полягає у тому, що “терміни з усіма притаманними їм прозаїчними, “антиобразними” рисами не порушують загального поетичного тону, не руйнують мовної тканини поетичних творів, а міцно вплітаються в неї” [9, 50–51].

Осягнути певною мірою складний творчий світ Максима Рильського неможливо без проникнення у внутрішню структуру його творів. Погоджуємося із думкою О.І. Єфімова про те, що “ключ до розуміння специфіки стилю письменника перш за все у синтаксисі. Адже важко знайти двох людей, які б будували мовлення абсолютно однаково, при тотожній лексиці” [6, 415].

Цікаві думки про авторську інтенціональність відбору і комбінацію синтаксичних одиниць з метою емоційного впливу на слухача (читача) знаходимо у праці “Література як мистецтво. Деякі принципи літературного аналізу художньої мови” М. Коцюбинської. Авторка вказує, що у “різних письменників – різна “словесна хода””. Це виявляється у своєрідній побудові речення, у характері словесної

конструкції, синтаксичного розвитку думки. Вона змінюється у залежності від задуму твору (авторської інтенції), від настрою письменника, від його творчого темпераменту. Така “словесна хода” є одним з найбільш відчутних складників індивідуального стилю: саме вона творить інтонаційну неповторність поета. М. Коцюбинська з цієї точки зору порівнює два невеликі вірші: “Ознаки весни” М. Рильського і “Принесла з собою” В. Чумака. Авторка відзначає, що у вірші Рильського “словесною ходою” є однотипність конструкцій: *Вона – у краплях, що спадають дзвінко із голих віт, які стрясає птах, Вона – в підсніжній зелені барвінку, В сережках на березових гілках...* – і т.д. У цій поезії ознаки весни ніби нанизуються на одну нитку, однотипна конструкція цементує, концентрує їх, “ліпить” з них образ весни. Однотипність грає роль синтезуючого начала, є архітектонічною основою образу. У вірші В. Чумака, наголошує вчена, – зовсім інша “словесна хода”, інший конструктивний принцип. Емоційна розірваність, безпосередність і рвйність інтонації – все це вкладається в речення не тільки не однотипні, а навіть протилежні за своїм характером: *Далі ми блукали по росі-траві, у степу, де турса плюскала за обрій. Хвиляво-розлогі ширі степові. Он чатує сокіл – жвавий і хоробрий. Гей... І зажадалось випростати крила. Турса про безмежність казку шепотить, в небі білотка ні хмароньки-вітрила, хвилі оксамитні вистеле блакить.* Таким чином, М. Коцюбинська робить висновок – якщо у першому прикладі своєрідність “словесної ходи” в організованості, однотипності, то у другому, навпаки, – у різноманітності [11, 114–116].

Аналіз стилістичних засобів і ресурсів мови художньої творчості ведеться звичайно за усталеною традицією у плані їх якісної характеристики, хоча в окремих дослідженнях є спроби статистичного методу для виявлення кількісних співвідношень між мовними явищами, що мають важливе значення у стилістичному оформленні тексту. Якісно-кількісний аналіз словосполучень, речень, композиційних єдностей, здійснений на матеріалі поетичних текстів М. Рильського, М. Бажана, А. Малишка, В. Мисика, І. Драча, покладений в основу монографічного дослідження С.Я. Єрмоленко “Синтаксис віршової мови (на матеріалі української радянської поезії)”. У ґрунтовній праці знаходимо теоретико-експериментальні узагальнення щодо особливостей поетичного синтаксису, а також характеристику синтаксичних одиниць з погляду їх структури та стилістичних функцій. У дослідженні також описуються тенденції формування синтаксису сучасного українського ліричного вірша, що зумовлюються ритміко-інтонаційними чинниками, а також взаємопроникненням стилів літературної мови та індивідуальною мовотворчістю поетів. Авторка робить висновок, що найтиповішою для ліричного вірша Максима Рильського є така “композиційна єдність, у якій поєднуються, взаємодіють, перетворюються синтаксичні конструкції з різних джерел (писемнолітературного, народнопоетичного, уснорозмовного), викликаючи синтез філософсько медитаційної, усно-розмовної, публіцистично-деклараційної тональностей” [8, 87–88].

У лінгвостилістичному доробку С.Я. Єрмоленко є численні наукові праці, у яких розглядається мовотворчість Т. Шевченка, Л. Українки, О. Ольжича, У. Самчука,

М. Вінграновського, А. Малишка, І. Драча, Є. Гуцала, Є. Маланюка, Г. Тютюнника. У цих дослідженнях авторка пропонує власний підхід до всебічного осмислення словесної організації художньої літератури через пізнання мовної картини світу. Безперечно, предметом зацікавлень ученої є і творчість Максима Рильського. Так, наприклад, у статті “Мінливе і вічне слово поезії Максима Рильського” відзначається, що з погляду нових стильових течій в українській поезії ХХ ст. мовотворчість поета не була модерною, такою, що руйнувала класичні поетичні канони. З одного боку у поезії Максима Рильського “немає незвичних, раритетних слів, вона не збуджує уяву читача незвичними синтаксичними лініями логічних переходів”. Але з іншого – у ній є “тільки Рильському притаманний стрункий синтаксис ліричної медитації з характерними періодами, різноманітними початковими, кінцевими й кільцевими повторами, стилістично навантаженими *хто* і *коли*, інтонацією риторичного питання, звертання до кожного з нас – читачів поезії” [7, 180].

Тільки кількісний підхід застосовується при вивченні основних стилів української мови у монографічному дослідженні “Статистичні параметри стилів” за редакцією В.С. Перебийніс. Доцільність застосування кількісних методів автори цієї праці (Л.М. Гриднєва, М.П. Муравицька, В.М. Русанівський, М.М. Пещак, Л.О. Кадомцева, Л.Ф.Косюк та ін) обґрунтовують тим, що статистичні показники дають надійні критерії для пізнання як зовнішньої, так і внутрішньої структури мовного стилю, для визначення закономірностей добору словесного матеріалу письменником, для узагальнень про особливості художніх ідіолектів, про різницю у психології творчості. У дослідженні наголошується на тому, що для поетичних творів найбільше значення матиме вивчення синтаксичних одиниць і категорій, “оскільки вони найвиразніше розмежовують вірші різних поетів, підкреслюючи індивідуальну манеру кожного з них” [17, 237]. У такий спосіб встановлюється (Розділ VIII “Розподіл довжини речення”), що для творчої манери Максима Рильського (поезія) у порівнянні з текстами інших письменників (поетів і прозаїків) найбільш характерне вживання довгих, розгалужених речень.

Науковий інтерес до мови видатного майстра художнього слова Максима Рильського виявляв академік Л.А. Булаховський. У розвідці “Максим Рильський – поет-патріот” дослідник звертає увагу на те, що стиль художньої роботи письменника відзначається “синтаксичною прозорістю й ритмомелодичною організованістю складних масивів, величезною європейського масштабу культурою вірша, класично довершеного” [3, 595]. На особливу увагу, на думку вченого, заслуговують періоди (“будови надстрофічні”, “великі віршові єдності”). За будовою вони “класично прозорі попри свій просторовий обсяг, до того дуже цікаві своєю стрункістю, зокрема у тих випадках, коли поет відходить від системи звичайних фраз-рядів (анафоричного типу)” [3, 596]. Необхідно зазначити, що у своєму дослідженні Л.А. Булаховський використав метод контекстуального аналізу, спрямований на визначення ваги окремих мовних категорій, що мав широке впровадження у подальшому багатьма науковцями.

Власне Максим Рильський – це не тільки поет, який мав незвичайний дар довершеного поетичного виразу думки й почуття. Це і науковець, для якого мова була предметом постійного зацікавлення і наукового пізнання упродовж усього життя. У його особі “українська мова мала майстерного користувача – оратора на поетичному, перекладацькому, публіцистичному полях української культури, оригінального мовотворця, проникливого вченого, статті, рецензії, опонентські вигуки і зауваження якого були глибшими, точнішими, ніж фахових мовознавців” [13, 312]. У своїх мовознавчих працях він також особливе місце відводить синтаксису. Так, у статті “Розмова про мову” він наголошує на тому, що “мова Шевченка і Лесі Українки має свій запах, свій колорит і що секрет того запаху того колориту полягає передовсім у синтаксі” [XX, XVI, 363]. На його думку, “синтакса – це душа мови” (“Про мову”) [XX, XVI, 348].

Як відзначають мовознавці (Л.А. Булаховський, С.Я. Єрмоленко, Л.І. Мацько, К.Ф. Шульжук, А.М. Галас) Максим Рильський – майстер філігранних періодів. Він “приносить у літературу свій мовно-естетичний світ, свою тональність розмови з читачем”, друзями, із самим собою; його творчість – це поезія “роздумів, медитацій, розважливо-спокійної, епічної і водночас ліричної сповіді” [Єрмол, 179]. Це залежить, в першу чергу, від ритміко-інтонаційного, синтаксичного ладу мови, який і створює настрій, вирізняє манеру одного поета серед інших. Наведемо приклад поезії “Що я ненавиджу і що я люблю”, написаної двома періодами – класичним і оберненим, які одночасно є і обрамленими: **Я ненавиджу брехню У всякій одежі, В розкішній та пишній найбільше, Самовдоволену тупість, Хоч би й носила вона В золотих обідках окуляри, Метушливість, хапливість, крикливість, Заздрість і себелюбство, Гучними словами прикриті, Очі, презирливо змружені, Жиром огидним заплілі, Вуха, заткнуті ватою Супроти вітру і горя людського, Зраду й підлоту З очима блудливими, Фарисейство і лицемір'я У личині моральності строгої... // Я ненавиджу! Речі прості і чисті люблю я: // Серце для друзів одкрите, Розум, до інших уважний, Працю, що світ звеселяє, Потиск руки мозолястої, Сині світанки над водами, Шум у лісі зелений і шум золотий, Спів солов'їний і пісню людську, Скромну шипшину і горду троянду, Мужність і вірність, Народ і народи – Я люблю!** (XX, IV, 344–345). Зазначимо, що період у риторичі та стилістиці є найскладнішою і найвагомішою фігурою. Як правило, він містить кілька тропів та інших фігур і у зв'язку з цим може аналізуватися у кількох планах (Л.І. Мацько): **логічно-змістовому** – як єдність арзи і тези; **фонетичному** – як складний тип інтонації зі зламом інтонації; **синтаксичному** – як складна і часом ускладнена синтаксична структура; **стилістичному** – як стилістична фігура певного стилю і жанру та як текстова фігура, що об'єднує у замкненому колі кілька фігур.

Однак зауважимо, що поет-академік не тільки сам створював досконалі періоди, а й звертав на них увагу з дослідницької точки зору, аналізуючи мову інших письменників. Так, аналізуючи новий роман Натана Рибачака, він зауважує, що у творі “фрази короткі, уривчасті, лапідарні, **ніяких періодів**, стрімкий перебіг явищ,

людей, картин, ситуацій, чітке розмежування білого і чорного, так і ні – от що характеризує передовсім манеру автора” [XX, XIII, 87].

Вчення про період та його стилістичні можливості має досить тривалу історію. Як фігуру мовлення період почали розглядати ще давньогрецькі ритори й оратори (Горгій, Ісократ, Арістотель, Деметрій, Цицерон, Квінтіліан). Це питання розробляли і викладачі Києво-Могилянської академії XVII–XVIII століть такі, як: Й. Кононович-Горбацький, П. Калачинський, В. Богацький, Ф. Трохимович, Й. Оранський, С. Кулябка, С. Ляскоронський, Ф. Прокопович, М. Довгалевський. Проблеми сутності періоду, категоріальні властивості, а також окремі аспекти аналізу знайшли своє, хоча й далеко неоднозначне, відображення в роботах багатьох вітчизняних та зарубіжних мовознавців (А. Акішина, Л. Ботіна, А.М. Галас, О.М. Карпов, А.П. Коваль, Л. Корсакова, М. Лапіна, Л.І. Мацько, О.Д. Пономарів, І.Г. Чередниченко, Н.В. Черемисіна, О.Б. Шапіро).

Таким чином, незважаючи на те, що є низка досліджень, присвячених мові творів Максима Рильського, його творчість не одержала вичерпної оцінки, оскільки кожна із рис його індивідуального стилю виявляється настільки яскраво, що може бути предметом окремого дисертаційного дослідження. Одним із таких аспектів творчості великого українського поета є його вміння вибудовувати оригінальні періоди. Важливість і необхідність такого дослідження зумовлюється великою кількістю і високою частотою вживання періодів у творах поета. І хоч А.М. Галас, описуючи структурні і функціональні особливості періоду в українській літературній мові, використовує матеріали з творів поета, проте їхнє концептуальне наповнення, художня виразність настільки значні, що потребують подальшого вивчення. Через форму періоду Максим Рильський розкриває перед читачем велику силу, багатство і яскраву красу мови українського народу, зрілість його художнього слова. Тому буде доцільним та актуальним вивчення цього аспекту творчості поета.

Література

1. Базилевський В. Поезія як мислення / В. Базилевський // Українське слово : хрестоматія української літератури та літературної критики XX ст. : у 4-х книгах. – К. : Рось, 1994. – Кн. 3. – С. 182–197.
2. Білодід І. К. Поетична мова Максима Рильського : вибрані праці : в 3-х т. / І. К. Білодід. – К. : Наук. думка, 1986. – Т. 3. – С. 267–393.
3. Булаховський Л. А. Максим Рильський поет-патріот : вибрані праці : в 5-ти т. / Л. А. Булаховський. – К. : Наук. думка, 1977. – Т. 5. – С. 594–600.
4. Буркут К. С. Зіставно-порівняльна характеристика словесно-образних систем О. Олеся, П. Тичини, М. Рильського : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.01 – українська мова / К. С. Буркут. – К., 2003. – 16 с.
5. “Великий гранослов свого народу...” : до 95-річчя з дня народження М. Т. Рильського / [С. Я. Єрмоленко, Н. Г. Сидяченко, Л. О. Ставицька, Н.І. Бойко] // Мовознавство. – 1990. – № 3. – С. 3–11.
6. Ефимов А. И. Стилистика художественной речи / А. И. Ефимов. – М. : Изд. Московского ун-та, 1961. – 519 с.
7. Єрмоленко С. Я. Нариси з української словесності : стилістика та культура мови / С. Я. Єрмоленко. – К. : Довіра, 1999. – 431 с.

8. Єрмоленко С. Я. Синтаксис віршової мови : на матеріалі української радянської поезії / С. Я. Єрмоленко. – К. : Наук. думка, 1969. – 93 с.
9. Карпова В. Л. Термін і художнє слово : термінологічна лексика в мові сучасної української поезії / В. Л. Карпова. – К. : Наук. думка, 1967. – 130 с.
10. Колесник Г. М. Слово крилате, мудре, пристрасне : лексична синоніміка поетичної мови М. Т. Рильського / Г. М. Колесник. – К. : Наук. думка, 1965. – 224 с.
11. Коцюбинська М. Література як мистецтво : деякі принципи літературного аналізу художньої мови / М. Коцюбинська. – К. : Наук. думка, 1965. – 320 с.
12. Мацько Л. І. Стилістика української мови : підручник / Л. І. Мацько, О. М. Сидоренко, О. М. Мацько ; за ред. Л. І. Мацько. – К. : Вища шк., 2003. – 462 с.
13. Мацько Л. І. Українська мова в освітньому просторі : навч. посібник [для студентів-філологів освітньо-кваліфікаційного рівня “магістр”] / Л. І. Мацько. – Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2009. – 607 с.
14. Рильський М. Т. Зібрання творів : у 20-ти томах / М. Т. Рильський. – К. : Наук. думка, 1986. – Т. XIII. – 621 с.
15. Рильський М. Т. Зібрання творів : у 20-ти томах / М. Т. Рильський. – К. : Наук. думка, 1987. – Т. XVI. – 600 с.
16. Супрун А. П. Семантико-стилістичні особливості фразеологічних одиниць (На матеріалі поетичних творів М. Рильського) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.01 – українська мова / А. П. Супрун. – К., 1999. – 19 с.
17. Статистичні параметри стилів / [Л. М. Гриднєва, М. П. Муравицька, В. М. Русанівський, М. М. Пещак, Л. О. Кадомцева та ін.] ; за ред. В. С. Перебийніс. – К. : Наукова думка, 1967. – 260 с.

Анотація

У статті розглядаються та аналізуються основні праці, присвячені вивченню мовотворчості Максима Рильського, вказані основні риси індивідуального стилю поета, узагальнені результати досліджень його творчості.

Ключові слова: мовотворчість, індивідуальний стиль, Максим Рильський.

Аннотация

В статье рассматриваются и анализируются основные труды, посвященные изучению языкотворчества Максима Рыльского, указаны основные черты индивидуального стиля поэта, обобщены результаты исследований его творчества.

Ключевые слова: языкотворчество, индивидуальный стиль, Максим Рыльский.

Summary

In article the basic works devoted to studying language's creativity of Maxim Ryls'kyi are considered and analyzed, the basic lines of individual style of the poet are specified, results of researches of its creativity are generalised.

Keywords: language's creativity, individual style, Maxim Ryls'kyi.